

JASENSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK XI / ČÍSLO 2

BŘEZEN - DUBEN 2009

ZDARMA

Co najdete v tomto čísle:

- ✿ Informace z jednání zastupitelstva
- ✿ Humanitární sbírka ošacení
- ✿ Jaro v MŠ a ZŠ Jasenná

- ✿ Historie našeho kraje - seriál
- ✿ Společenská kronika
- ✿ Informace OÚ

Jarní příroda zve k procházkám

Foto: P. Machovský, A. Mikuláščík (www.amikphotos.ic.cz)

Usnesení z jednání zastupitelstva obce

Dne 10. 3. 2009 proběhlo jednání zastupitelstva obce (ZO), které přijalo toto usnesení:

Přítomno 8 členů zastupitelstva.

1. ZO **schvaluje** předložený program jednání.

Pro: 8 členů

2. ZO **schvaluje** rozpočet obce pro rok 2009 jako vyrovnaný v příjmové i výdajové části ve výši 11.117 tis. Kč.

Pro: 8 členů

3. ZO **schvaluje** záměr sjednání úvěru za účelem profinancování dotačních titulů.

Pro: 8 členů

4. ZO **schvaluje** zadat zpracování návrhu Územního plánu Jasenná ing. arch. T. Bergmannové na základě předložené nabídky.

Pro: 8 členů

5. ZO **schvaluje** dle § 47, odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) „Zadání Územního plánu Jasenná“ a **ukládá** starostovi zajistit zpracování **návrhu územního plánu**. Současně zastupitelstvo obce **schvaluje** spolufinancování zpracování návrhu územního plánu.

Přílohou usnesení je zadání Územního plánu Jasenná a zpráva o projednání zadání územního plánu Jasenná.

Pro: 8 členů

6. ZO **po ověření** souladu ve smyslu ust. § 54, odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, že návrh změny není v rozporu s politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací vydanou krajem nebo výsledkem řešení rozporů a se stanovisky dotčených orgánů nebo stanoviskem krajského úřadu **vydává** ve smyslu ustanovení § 6, odst. 5, písm. c) stavebního zákona za použití ust. § 43, odst. 4 stavebního zákona, v souladu s ust. §§ 171 až 174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb., ust. § 13 a přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, formou **Opatření obecné povahy č. 1/2009 – změnu č. 7 Územního plánu sídelního útvaru Jasenná – vymezení plochy lesa v lokalitě 7A a vymezení ploch pro bydlení v lokalitách 7B, 7C a 7D.**

Přílohou usnesení je Opatření obecné povahy č. 1/2009 a Návrh a odůvodnění změny.

Pro: 8 členů

7. ZO **schvaluje** záměr vypořádání pozemků tj. koupi, prodej pod MK Sokolská v úseku od Motorestu u Kašparů po sokolovnu dle již schválených podmínek z roku 2003. Na základě geometrického plánu č. 591-35/2008 se jedná o tyto pozemky:

a) výkup pozemku p. č. 3229/18 – 29 m²

b) výkup pozemku p. č. 295 – 615 m²

c) prodej pozemku p. č. 3229/20 – 43 m²

d) výkup pozemků p. č. 3229/24 – 68 m² a p. č. 3229/25 – 27 m²

Pro: 8 členů

8. ZO **schvaluje** zadání zpracování geometrického plánu pro oddělení části pozemků p. č. 308 a st. 354 zastavěného přístavbou sokolovny a chodníkem pro účel převodu nezastavěných částí pozemků do vlastnictví obce. Náklady spojené se zpracováním geometrického plánu nese obec.

Pro: 8 členů

9. ZO **schvaluje** záměr výstavby fotovoltaické elektrárny firmy Gyabra Energy s. r. o. na pozemcích p. č. st. 424/1, st. 424/2, st. 482, 2643/6, 2643/8, 2647/2, 2646/2 a 2643/1 (horní kravín).

Pro: 8 členů

10. ZO **schvaluje** návrh nabídky na vypořádání nájmu za pozemek p. č. xx v k. ú. Jasenná na Moravě v lokalitě koupaliště o celkové výměře 450 m², majitelé xx a xx. Od roku 1991 do roku 2008 nabídne obec majitelům nájmu ve výši 2.700,- Kč/rok a dále odkoupení uveděného pozemku za cenu 150,- Kč/m².

Pro: 8 členů

11. ZO projednalo žádost majitele chaty č. xx pana xx ve věci snížení poplatku za odvoz odpadu v roce 2009. Tuto žádost **neschvaluje**.

Pro: 8 členů

12. ZO **bere na vědomí** žádost paní xx z ČUN ve věci uplatnění slevy za poplatek za odvoz odpadu na základě průkazu ZPT. Obecně závazná vyhláška obce Jasenná č. 5/2001 neošetřuje slevy držitelům ZPT, stejně tak ani její novely.

13. ZO **bere na vědomí** informaci ve věci stavby rozhledny a naučných stezek v Jasenné a podané žádosti o dotace na dovybavení učeben v ZŠ Jasenná novým nábytkem.

14. ZO **schvaluje** usnesení č. 2/2009, jež bylo nahlas přečteno.

Pro: 8 členů

Humanitární sbírka

Občanské sdružení Diakonie Broumov ve spolupráci s OÚ Jasenná opět pořádá **Humanitární sbírku**

- letního a zimního oblečení (dámské, pánské, dětské),
- lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon, látek,
- domácích potřeb (nádobí bílé i černé, skleničky – vše jen funkční),
- peří, péřových a vatových přikrývek, polštářů a dek.

2 Jasenský zpravodaj

Nenoste, prosím: elektrospotřebiče, ledničky, televize, nábytek, počítače, jízdní kola, lyže, dětské kočárky (ty se transportem znehodnotí).

Sbírka se uskuteční ve dnech **14. – 15. května 2009 v době od 15:00 do 18:00 hodin** ve zdravotním středisku Domu služeb v Jasenné. Věci, prosím, zabalte do igelitových pytlů či krabic.

Rozhledna Vartovná

Stavba tolik očekávané rozhledny se stává skutečností. Ve výběrovém řízení na dodavatele stavby uspěla firma BS Vsetín s. r. o., která k 1. 4. 2009 převzala stavenišť a začala s přípravou stavby. Byla zpevněna přístupová komunikace, vytyčena stavba, proběhl výkop sondy pro zjištění stavu podloží a bude proveden výkop základové jámy. Jak bude stavba růst, tak budeme mít možnost kontrolovat postup prací i na dálku z Jasenné. Zároveň se můžeme těšit na dokončení stavby na podzim letošního roku, kdy konečně uvidíme nejen Jasennou novým pohledem.

Výkop sondy v místě stavby.

Čištění potoka

Avizované odstranění nánosů v regulované části vodního toku Jasenky bylo provedeno v úseku potoka od točny střed k evangelickému kostelu. Na uvedenou akci uvolnila finanční prostředky Správa toků Vsetín. Další čištění bude závislé na množství peněz, které na tyto účely budou mít Lesy ČR – Správa toků k dispozici.

Je nutné zdůraznit, že potok není odpadkový koš nebo skládka komunálního odpadu, kde se může házet vše, co v domácnosti nebo na zahradě nepotřebujeme. Až touto činností lidí se potok stane smetištěm i hnojištěm.

Odstraňování nánosů z koryta potoka.

Zaměstnanci obce při přesunu lávky.

Velikonoční dílna ve škole

Ve středu před Velikonocemi si děti nenesly aktovky, učebnice a sešity, ale proutky na pletení pomlázky.

Děti si během dopoledne mohly uplést pomlázku za pomoci pana Zrníka a bývalých absolventů z 9. třídy. V další třídě si děti s paní ředitelkou zdobily tradiční voskovou technikou vajíčka a ve družince jsme společně vyráběli popcornové ovečky.

Dětem se jejich pomlázky, nabarvená vajíčka i ovečky moc povedly a nikdo neměl důvod se na sebe „škaredit“, i když byla zrovna „škaredá středa“. *Martina Večerková*

Výroba popcornových oveček.

Zdobení vajíček voskem.

Chlapci opět bodovali ve floorballu

I letos se kluci zúčastnili floorballového turnaje mezi ZŠ Jasenná, Vizovice a Zádveřice. Turnaj probíhal ve dvou kategoriích. V obou kat. obsadili kluci 2. místo a čekají je ještě dva turnaje a to - Zádveřice v sobotu 8. 5.

a Liptál dle domluvy v červnu. Klukům moc gratuluje-me a pokud by se našel mezi mládeží v Jasenné a okolí nadšenec, který by měl zájem vést kroužek floorballu v příštím roce, necht' se ozve. *Andrea Čalová*

Mladší žáci.

Starší žáci.

POZNÁVÁME VALAŠSKOU KRAJINU

Do batůžků dobroty, nějaké to pití, dobrou náladu sebou a ...vyrazíme. Kam?

No přece do krásné jarní valašské přírody. Snad nebudeme sedět ve školce na koberci, povídat o přírodě, prohlížet obrázky zvířátek a jarních kytiček, když tuto krásu můžeme vidět „živou“ – na vlastní oči, v plné parádě.

První zastávka byla u malého potůčku blízko horního kravína. Pozorovali jsme život kolem potoka a zaposlouchali se do šumění potůčku. Co že to ta vodička povídá? Pst, poslouchejme... Že má před sebou dalekou cestu, teče do většího potoka, pak do řeky, do moře, do oceánu.

Všechny děti pozor..., blik, společné foto a jde se dál. Jé ovečky! Kdo zná nějakou písničku o ovečkách? „Černooký bača, ovečky zatáčí“, volá malý Pavlík. „Pásli ovce Valaši, Běžela ovečka, Pásla ovečky...“ přeskřikují se další děti.

O kousíček dál na našem putování kvetly nádherně žluté blatouchy. Těch tady bylo požehnaně. „Proč se asi těmto květkám říká blatouchy, kdo na to přijde?“, ptá se paní učitelka. „Protože rostou v blatě“, odpovídá pohotově několik dětí.

Před námi byl velký kopec, který jsme museli zdolat, abychom se dostali k rozcestí, kde se děti mohly těšit na přestávku na odpočinek, ale hlavně na dobroty, které jim maminky do batůžku připravily. Cestou do kopečka se děti dozvěděly, že určité části jasenského okolí, které nyní leželo před námi se říká „Hadince“. Zvědavé děti se hned zajímaly o to, jestli tam budou hadi.

Pozorovaly stromy v lese, určovaly, jak se strom jmenuje, kde má větve a kmen, prohlížely si kořeny, které byly u některých stromů vidět, co potřebuje strom k růstu.

„A copak je to za krásnou květinu, která tady v lese roste?“ Ani paní učitelky nevěděly. Odpověď najdeme hned, jak přijdeme do školky v atlasu rostlin.

„Na co musíme v lese dávat pozor?“

zněla otázka paní učitelky. Lubošek pohotově odpovídá, že na medvěda.

„Ne, ne, jinak, začíná to na písmenko ko“, pomáhá paní učitelka. Veselá odpověď dalších dětí zněla: „Na komáry, na klokany... Správná odpověď byla – na klíšťaťata.

Dlouhá cesta nás zavedla až na paseky k Poláchom. Přivítali nás manželé Poláchovi a pan Polách se s námi s radostí vyfotografoval a dal nám radu, jak se dostaneme zpátky nejkratší cestou. Po úzké cestičce přes louku posetou nádhernými petrklíči jsme pokračovali směrem k „Úplzku“. Dětem se naskytl pohled na srnečky a pasoucí se stádo krav. Kolem dokola nekonečné hory a božské ticho. Jen pod rozkvetlou třešní byl koncert, o který se postaraly včelky. Těch tam ale bylo

V „Úplzku“ jsme poseděli na kopci a odpočinuli. Horní konec naší dědiny jsme měli jako na dlani. Děti ukazovaly, kterým směrem leží Syrákov, kde je školka, horní kostel, dolní kostel. „Tam je Adámkův domeček, a hen Štěpánkův...“, volaly.

Tak a teď z kopce dolů a zpátky do školky.

Všichni jsme v pořádku dorazili a nikdo si nenaříkal, že ho bolí nohy. Před školkou jsme si ukázali, za kterým velkým kopcem jsme dnes byli.

Horší to bude s obědem. Jak to

všechno sníst, když ty naše batůžky byly plné dobrot a obsah batůžku většinou všichni vyprázdnili cestou?

Snad to paní kuchařka pro jednu pochopí, když celý oběd nezvládneme.

Ještě umýt ašupky dupky na lehátko. To se bude po takové cestě odpočívát.

Takovou vycházku by nám mohl leckdo závidět. Spokojené děti získaly mnoho nových informací, vše si mohly osahat, ke květkám přivonět. Vždyť zdánlivě obyčejně věci kolem nás jsou krásné. Jen je potřeba se pořádně kolem sebe dívat.

Jak se říká v básničce:

Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.

Jen se děti rozhlédněte, co tu jenom kvítí kvete.

Co zvířátek jenom tu je, co tu ptáčků poletuje...

Naše vycházka do přírody nebyla ani první ani poslední. Důkazem, že se děti na další už těší bylo, že někteří na druhý den po této vycházce přišli opět s batůžky do školky. Na otázku, proč mají dnes batůžek, odpověděly: „Šak ste říkali, že půjdeme někdy na výlet zas!“

Věra Pečenková, ředitelka MŠ

Mateřská škola děkuje panu Františku Zrníkovi, který věnoval svůj volný čas dětem z mateřské školy a ukázal jim, jak se pletou korbáče.

Na pasekách s panem Petrem Poláchem.

Březnový týden dětí z MŠ

Každý měsíc se v mateřské škole věnujeme nějakému tématu. Téma na měsíc březen znělo: „Dělání, dělání, všechny smutky zahání“. Hovořili jsme společně s dětmi o různých povoláních, o zaměstnání rodičů, hráli jsme různé hry.

Všichni společně jsme se vypravili na exkurze, do různých pracovišť. Jako první jsme navštívili Obecní úřad v Jasenné, kde se děti mohly seznámit s prostředím a prací pana starosty Machovského. Vyprávěl nám, o co všechno se v obci stará, jaké má povinnosti. Ochotně zodpověděl všechny dotazy dětí.

Dalším exkurzním místem byla Pošta v Jasenné. Zde nám paní Dudešková vyprávěla o práci na poště a jejím významu pro všechny občany. Další den jsme navštívili obchod v horní části obce. Pan vedoucí nám ukázal sortiment zboží, které zde má a seznámil nás s prací prodáváče.

Příští den nás čekala návštěva místní knihovny. Přivítala nás zde knihovnice z Vizovic, paní Stloukalová. Vyprávěla dětem o knihách, o tom, jak máme s knihami zacházet. Seznámila nás s některými knížkami pro děti, společně jsme hovořili o pohádkách a pohádkových bytostech. Poté nám poutavě vyprávěla příběh

Naši nejmenší v obecní knihovně.

jedné staré knížky, kterou nikdo nechtěl číst, protože byla potrhaná a špinavá. Příběh však skončil šťastně. Zahráli jsme si na školu, kdy se děti snažily správně pojmenovat pohádkového hrdinu a určit podle obrázku dvojici a název pohádky. Všechny pohádkové hrdiny děti znaly, za což je paní knihovnice pochválila. Vyprávěli jsme si také o nadcházejících Velikonocích a společně jsme si zarecitovali některé velikonoční básničky a říkanky. Děti odcházely spokojené a všichni se moc těšíme na další taková setkání.

Věra Kočicová, učitelka MŠ

Včelaři proslavili Fryšták – Fryšták proslavil včelaře

Začalo to před 10 lety, kdy Okresní výbor českého svazu včelařů Zlín připravil první velké setkání včelařů na Moravě s názvem „Včelařská akademie“. Zájem včelařů byl nad očekávání. Na toto mimořádné setkání, kde bylo připraveno 5 odborných přednášek o chovu včel, o jejich ošetřování, léčení a o významu včelích produktů pro naše zdraví se přihlásilo téměř 600 včelařů. Nastal problém, kde zajistit dostatečně velký sál pro takový počet zájemců a ještě v něm umístit doprovodné programy pro všechny zájemce. Nakonec nám tak velký sál nabídlo Zemědělské družstvo vlastníků ve Fryštáku – jejich kulturní dům. Zde se pro mimořádný zájem schází včelaři za účelem vzdělávání a vzájemného setkávání každé dva roky.

Letošní akademie byla již jubilejní pátá. A navíc byla připravena na dva dny. První den 4. dubna byla uskutečněna zajímavá přednáška RNDr. Václava Švamberka na téma „Včelí produkty – zejména med pro naše zdraví“. Přednáška proběhla v sále Hotelu Lázně Kostelec pro přední včelařské funkcionáře ze všech 21 organizací okresu Zlín.

Hlavní setkání včelařů z celé Moravy, zástupců z Čech a Slovenska se konalo 5. dubna ve Fryštáku. V pěkně vyzdobeném sále, pod ústředním heslem „Včela je dar přírody pro naše zdraví“, přivítal předseda OVČSV Ing. Jan Švancar hosty a přítomné včelaře. Živá hud-

ba, slavnostní fanfáry a rázný pochod uvedl krojované zlínské a jasenské včelaře k defilé a představení prvního včelařského praporu zlínských včelařů znázorňující včelaření z historických dob až po dnešní moderní včelaření ve valašské krajině. Druhá strana praporu zobrazila patrona a ochránce včelařů svatého Ambrože.

Zajímavým prvkem akademie byla módní přehlídka včelařských ochranných oděvů, klobouků, kukel, kalhot, vest a kombinéz včetně moderního vybavení pro práci se včelami. Následoval krátký úvod předsedy ÚV ČSV Mgr. Luďka Sojky o včelaření a problematice ekonomiky v podmínkách ČR.

Velkým překvapením pro všechny přítomné byla mimořádná návštěva nejvyšších představitelů včelařství z Evropské unie pana Briena Etiena a zástupce ČR pro včelařství v EU Ing. Jaše, kteří informovali posluchače o podmínkách úspěšného včelaření ve státech EU.

Další odborné přednášky pojednávaly o moderních technologiích v chovu včel, zdravotní problematice a o včelích produktech – apiterapii. Úspěšné jednání skončilo až po 17. hodině. Přítel Bajza pozval všechny včelaře na Svatý Hostýn, kde se dne 17. května uskuteční VII. Mezinárodní včelařská pouť a kde bude slavnostně vysvěcen prapor zlínských včelařů a krojové vesty.

Josef Okál, místopředseda OV ČSV

Módní barva pro včelaře? Bílá nebo žlutá

Fryšták (dvo) – Pět stovek včelařů z České republiky, Slovenska a také jejich kolegové z Evropské unie včera debatovali o svém koníčku ve Fryštáku. Vedle vážných témat byla součástí programu i módní přehlídka včelařského oblečení.

Zahájení konference bylo slavnostní, moravští včelaři představili svůj první prapor, který vlastní od loňského roku. Poté už přišly na řadu nové trendy v oblečení. „Od dětského po dámské. K vidění byly i různé klobouky, kukly a další doplňky“, uvedl jeden z organizátorů včelařského setkání Josef Okál.

Včelařská přehlídka se v České republice uskutečnila vůbec poprvé, k nápadu ji uspořádat chovatele včel inspirovali myslivci.

Na rozdíl od jejich zeleného oblečení jsou u tohoto koníčku „jiné“ barvy. „Včelky mají rády světlé barvy, na tmavé naopak útočí. Takže včelaři musí být oblečení jako doktoři v bílém. Vhodná je i žlutá barva“, konstatoval Okál.

Včelaři během konference probrali čtyři hlavní témata, například léčbu včelařskými produkty nebo nové postupy v praxi. Tři hodiny se také bavili o medu a jejich vlastnostech.

Termín pro jejich setkání byl příhodný, jaro je pro včelaře oblíbeným obdobím. „Těšíme se z toho, že včely po dlouhé zimě vylétly z úlů a nosí první pyl. Co se týká obávaného moru včelího plodu, zatím registrujeme pouze náznaky“, dodal Okál.

MF Dnes, 6. 4. 2009

SDH Jasenná

Hasiči Jasenná zvou všechny spoluobčany na okrskovou soutěž dobrovolných hasičů, která se uskuteční v sobotu 9. května 2009 od 13:00 hodin na fotbalovém hřišti Jasenná. Přijďte povzbudit naše malé i velké hasiče v jejich klání. Mladší žáky našeho sboru můžete také přijet povzbudit na okresní kolo hry Plamen, které se uskuteční na fotbalovém hřišti ve Vizovicích 16. a 17. května. V sobotu budou soutěžit ve štafetách a v neděli dopoledne v požárním útoku. Této soutěže se každý rok zúčastní ve dvou kategoriích kolem 50 družstev z celého okresu Zlín. Přijďte se podívat, jak se naši mladí hasiči poperou

v této velké konkurenci. Vloni obsadili v mladší kategorii z 15 družstev 8. místo.

● **V pátek 1. května provedou dobrovolní hasiči Jasenná sběr kovového odpadu. Přichystejte jej, prosím, co nejbližší k místní komunikaci.**

● SDH Jasenná oznamuje, že provádí čištění studní. Čištění je prováděno WAP čističem, elektrická přípojka není podmínkou, je možno použít elektrocentrálu. Cena čištění je 400,- Kč. Kontakt: Robert Čala, tel.: 732 921 236.

● Letos znovu pořádáme hasičský letní tábor ve Vlačovicích, který se koná od 3. do 12. července 2009. Cena tábora je 2.250,- Kč. Více informací a přihlášky získáte u paní Jany Pečenkové, Jasenná 243, tel.: 604 706 087.

Nabídka služeb servisu motorových vozidel a zemědělské techniky ve společnosti Jasno, spol. s r. o.

Pneuservis

- ☛ Služby pneuservisu pro osobní vozidla, nákladní vozidla a samojízdné pracovní stroje
- ☛ Prodej pneumatik všech rozměrů a značek, mytí a uskladnění mimo sezónních pneumatik
- ☛ Zvýhodněné ceny

Klimatizace

- ☛ Servis klimatizace osobních, nákladních vozidel, traktorů a samojízdných pracovních strojů
- ☛ Odsátí, vakuování a plnění směsi klimatizace pomocí profesionálního diagnostického zařízení Würth
- ☛ Doporučení výrobců vozidel – 1x ročně provádět servis klimatizace
- ☛ Dezinfekce výparníku
- ☛ Výjezd servisním vozidlem

Osobní vozidla

- ☛ Provádění pravidelné servisní údržby, výměny filtrů, olejů, výměna brzdových destiček a obložení, výměna tlumičů
- ☛ Diagnostika elektronických systémů vozidel (vozidla koncernu VW)
- ☛ Kontrola a doplnění nemrznoucí směsi

- ☛ Další servisní úkony (mechanické opravy)
- ☛ Ruční tlakové mytí

Nákladní vozidla

- ☛ Provádění pravidelné servisní údržby, výměny filtrů, olejů, výměna brzdových destiček a obložení, výměna tlumičů
- ☛ Kontrola a doplnění nemrznoucí směsi
- ☛ Geometrie
- ☛ Další servisní úkony (mechanické opravy)
- ☛ Ruční tlakové mytí
- ☛ Odtah vozidel

Zemědělská technika

- ☛ Provádíme základní údržbu, přípravu strojů na sezónu
- ☛ Malé, střední, generální opravy
- ☛ Ruční tlakové mytí
- ☛ Přeprava zemědělské techniky

Vedoucí servisu: Ing. Viktor Dědek, tel.: 603 579 801, e-mail: dedek@jasno.eu

Doba panství pánů z Gollenu a z Minkvicburka

(malý exkurz do historie našeho kraje v kontextu dobových událostí moravského markrabství - pokračování)

Jak již bylo v našem pojednání minule vzpomenu, 26. června 1682 byla vložena do zemských desk transakce o vizovském statku, který nečestným způsobem získal hrabě Gervas z Gollenu. Přes veškerý odpor barona Dubského i Wolfganga Maytiniho, i po intervenci samotného císaře Leopolda I., byl konečně roku 1710 předmětný spor o vizovský majetek soudně ukončen. Nelze než dodat, že spravedlnost byla zase jednou zcela slepá, když bylo dáno za pravdu „šlechticům“ z Gollenu, přestože jednali očividně podvodně.

V oněch 28 letech nebylo dopřáno našemu kraji klidu od válečných hrůz. Již na jaře roku 1683 vpadla do Uher 230-ti tisícová armáda velkovezíra Kary Mustafy a sultána Mohameda IV., aby dobyla Vídeň. Turci a Tataři řádili tehdy i v našem kraji, ušetřeny nezůstaly ani Vizovice, v nichž bylo úplně spáleno 24 domů, mezi nimi také zámek, fara a škola, a bylo zabito 21 poddaných. V okolí byly spáleny 2 dědiny, na celém panství vznikla škoda 30.428 zlatých.

12. července 1683 již Turci oblehli Vídeň, záhy však dorazily k habsburské metropoli spojené sbory německých knížat a armáda polského krále Jana Sobieského. Rakouská metropole byla nejen zachráněna, ale po urputném boji byli vetřelci rozhodným způsobem obráceni na útěk, přičemž nechali celé své polní ležení se zbraněmi i proviantem na pospas vítězům.

O tři roky později byl habsburskými císařskými, německými knížaty i dobrovolníky ze všech končin Evropy dobyt Turkey držený Budín a roku 1687 byl u Harkáně poblíž Moháče dokonce poražen velkovezír Sulejmán, osmanská říše byla katastrofálními porážkami posledních let zcela rozvrácena, ukončila se osmanská nadvláda evropského prostoru. Tento stav přetrval fakticky až do roku 1697.

Avšak Morava byla přesto dále zkoušena, jednak trpěla dalšími nájezdy z Uher, ale také zesíleným útlakem víry. Reskriptem z 1. února 1689 bylo kacířství prohlášeno za zločin proti státu. Nekatolíci nemohli být podle cechovních artikulů přijímáni do ševcovského cechu, při pohřbu se jim nesmělo zvonit ani zpívat – „*Kdo by katolického náboženství nebyl a do cechu se připovědět chtěl, takový nižádný nemá přijat býti, dokavad samospasitelnou víru katolickou nepřijme*“. Stejně tomu bylo u cechu kovářského i kolářského. Takové řádné artikule vizovských řemeslníků, zaručující naprostou oddanost katolickému vyznání, potvrdila paní Marie Polyxena Kateřina z Gollen v roce 1693.

Mimo zmíněná opatření došlo na základě stížností poddaných r. 1692 k vydání nového poddanského řádu. Podle něho měl být poddaným, kteří by odmítali poslušnost své

vrchnosti, zabrán jejich majetek a mimoto měli být trestáni tělesně i hrdelně.

V roce 1696 zemřel jako stařec „satanáš v lidské podobě“ – inkvizitor František Jindřich Boblig z Edelstadtu, ďábelský strůjce nejrozsáhlejších čarodějnických procesů v našich dějinách. Během patnácti let (1678-1693) bylo z jeho popudu upáleno 56 čarodějnických obětí na losinském panství a dalších 48 v blízkém Šumperku, především ženy.

Roku 1697 se osmanský půlměsíc znovu objevil na scéně s novou hrozbou. Křesťané však v bitvě u Zenty jižně od Szegedu, pod velením talentovaného habsburského vojevůdce Evžena Savojského, znovu dosáhli válečného triumfu a sultán Mustafa II. ledva uprchl – na bojišti zanechal přes 20.000 svých mrtvých vojáků. V lednu 1699 pak byl v Karlovicích podepsán pro osmanskou říši krutý mír, po němž se valná část Uher, Sedmihradsko, Chorvatsko a Slavonie vrátili do držení rakouských Habsburků. Protiturecké války v následujících desetiletích sice ještě pokračovaly, avšak tak akutní hrozba od východu, jako v roce 1683, se už nedostavila nikdy.

Hrabě Prokop Gervas Gollen, syn zemřelého Gervasia z Gollen, byl podnikatelsky činný. V rámci svého celého panství pořizoval v okolních dědinách nové dvory, mlýny, hospody, mnohdy potřeboval k uskutečňování svých plánů i výpůjčky, které ne vždy splácel.

Od roku 1700 po dobu 8 let pokračovaly kurucké vpády odbojného knížete sedmihradského Františka II. Rákocziho, jenž se svými nájezdníky vpadal známými průsmyky z Uher do našeho kraje. Byly to časy, kdy Kuruci plenili a pálili, zajímali dobytek, a odnášeli všecko, co mělo nějakou cenu.

Toho času začátku století obsahoval kalendář kromě 52 nedělí také ještě 42 nepracovních svátků. Ve všechny tyto dny byla povinná účast na mších a ta byla ostře kontrolována. Lidé tedy vstupovali nejméně devadesátkrát ročně do kostela, tedy v průměru každý čtvrtý den.

V Horních Uhrách roku 1703 došlo k povstání sedmihradského vévody Františka Leopolda II. Rákócziho, k němuž se přidali Tóčkolyho kuruci, kteří spolu brzy ovládli západní Slovensko. Jejich předák hrabě Mikuláš Bercsényi se obrátil na Moravany s výzvou, aby se s nimi spojili proti společnému utiskovateli (Habsburkům), jinak budou muset počítat s nájezdy kuruců. Když Moravané odmítli, vtrhl oddíl povstalců na Moravu do okolí Strážnice. Kuruci před vánocemi roku 1703 obsadili Skalici a na uhersko-moravské hranici vznikla vleklá lokální válka, která přetrvala pět let. Pod rouškou uherského slibu „znovunabytí svobody“ začalo šestileté strádání obyvatelstva na Vlachovicku, Slavičínsku, Valašských Klobouk, Vizovicku a v okolí Luhačovic. Rákócziho kuruci plenili a ničili vše, co jim přišlo do cesty.

Na jaře roku 1704 napadaly lehké jezdecké oddíly Uhrů vesnice a městečka v rovinách jihovýchodní Moravy a rabovaly a vypalovaly vesnice. Moravané žádali o vojenskou pomoc u dvora a navrhovali obsazení všech průsmyků vojskem, a mínili vybudovat hliněné valy s palisádami a tak chránit tuto „bránu do země“. Záhy byli kuruci u Trenčína poraženi, ale koncem května byl poražen a zajat i generál Říčan, velitel Uherského Hradiště a okolních tvrzí.

V květnu 1705, kdy umírá císař Leopold I., nabývalo povstání kuruců na síle a již na počátku vlády jeho následovníka Josefa I. bylo ještě téhož roku popleněno okolí Strážnice. Oddíly hraběte Bercsényiho pustošily jihovýchodní Moravu až po Kyjov a Hustopeče, ale byly vytlačeny zemskou hotovostí pod velením zemského hejtmana Oppersdorfa, který dokonce oplátkou vpadl do Uher.

Nové výpravy kuruců nato směřovaly k Břeclavi, Uherskému Ostrohu, Kyjovu a Miloticím. Kuruci do příštího roku vyplnili Lanžhot, Blatnici a Hluk. Královský tribunál nařídil zvýšení počtu moravské hotovosti a zemský hejtman najal do služby 445 zemských husarů – portášů.

Začátkem února 1708 přesto kuruci ovládli Střelenské sedlo a proto bylo kvapem zahájeno opevňování Vsetína, kam měla být dosazena císařská posádka. Strategickou úlohu měl sehrát vsetínský zámek s kostelem. Vůdcové kuruců se rozhodli překazit opevňovací práce hned v počátcích a Vsetín vyplnili. Přitom 7. dubna postihli zvláště krutě i náš kraj, ve Vizovicích zabili 15 osob, 13 bylo raněno, 12 odvečeno do zajetí, nehledě k zničeným majetkům a odcizenému dobytku. Škody u poddaných činily 15.271 zlatých 22 krejcarů, u vrchnosti 1.021 zlatých 35 krejcarů. Tehdy odesílá svobodný pán Prokop Gollen na zemský výbor list, kde poukazuje na statečnost svých poddaných: „... v minulých letech moji poddaní nejen že často se zbraní v ruce hospodářství své bránit, ale také často z něho utíkat museli“, a žádá ochranu.

Následně kuruci oblehli Strážnici, to je však již generál Viardot přiměl k odražení. V bitvě u Trenčína 3. srpna 1708, kdy byla neslýchaná zima, pak porazila moravsko-rakouská vojska pod velením generála Heistera na hlavu vetřelcovy konfederované oddíly – jak napsal historik: „na Červených járkách za Trenčínem rebelanty zbil a Rákocziho zahnal“. Rákoczi svým posledním vojenským vystoupením o dva roky později napsal tečku za svými výboji, když byl roku 1710 u Vadkerta ve stoliči Novohradské donucen uchýlit se do nejvýchodnějších hornouherských stolic.

V ten poslední čas se již vpády Kuruců do naší země opakovaly mnohem řidčeji a s menším důrazem. Přesto byly východní a jižní kraje Moravy krutě zpustošeny, na sta osad lehlo plamenem. Země poskytovala velmi smutný obraz.

Trvalo až do roku 1709, než se mnozí obyvatelé v horách poskrývaní a po světě rozejdení, ke svým zplund-

rovaným příbytkům navrátili. Někteří lidé, skrývající se v horách, se dokonce až v roce 1710 navraceli z hor ke svým, požárem spáleným, domovům.

Poddaní si často stěžovali, že vrchnost od nich vybírá různé poplatky a berně, a že ani nevědí nač a kolik platí. Proto bylo roku 1710 nařízeno, aby poddanské obce dostaly tzv. *berniční knížky*, v nichž bylo uvedeno, jaká daň na poddané připadá a kolik už zaplatili. Ale toto nařízení nebylo v praxi plně prováděno a proto bylo berním řádem o 4 roky později změněno.

Nebylo dosti z přestálých hrůz, kdy i mrazem poničené zemědělské plodiny jarem a letem nevyvedly úrodu, když koncem roku 1710 dospěly do Vídně fámy o blížící se epidemii černých neštovic či moru. V tu dobu byl „konečně“ ukončen onen (z minulé části popisovaný) 36-ti letý spor o vizovský majetek, sice pro soudem vyčtený nález z roku 1707, ale především pro nedostatek živých svědků. Statek vizovský tedy plnomocně připadl proradným Gollenům.

V rozvoji města Vizovic překážely v této době časté vojenské průchody. Zvláště však trpěly Vizovice tím, že byli ve Vizovicích od roku 1710 na dalších 15 let ubytováni, jako ochrana před vpády kuruců, císařští vojáci – válečné útrapy znovu dolehly na lidi ve Vizovicích.

Z poražených a rozprášených kuruců, kteří se porůzně skrývali, zůstal tu nemalý počet lupičů, zbojníků a zákeřníků, kteří náš kraj ještě dlouho znepokojovali, tak že proti nim museli být vysláni zemští dragouni. Tyto po lesích a horách doprovázeli myslivci a hájníci. Kterého z nich lapili, byl na nejbližším stromě pověšen. Později byli zřízeni k stíhání těchto rebelů a zbojníků tzv. Portáši, kteří je konečně úplně vyhubili.

Téhož roku 1710 dolehla na Vizovicko morová rána, která zasáhla dobytek a trvala až do roku 1712. Byl to odraz neutěšeného zdravotnictví domácího zvířectva, které bylo až do začátku 18. století zcela zanedbáváno. Na sklonku onoho roku navíc nastala krutá zima – povstala neúroda a hlad. Bohužel až když mor trval již přes dva roky, bylo teprve vydáno nařízení zákazu dobytčích trhů.

Ve Vídni, na rozdíl od našeho kraje, udeřila silnou měrou již předdeslaná epidemie černých neštovic. Nakazil se jimi i císař Josef I. a během tří týdnů, 17. dubna 1711, náklaze podlehl. Na trůn tak dosedl poslední z mužů mezi žijícími Habsburky, Josefův mladší bratr pětadvacetiletý Karel VI. (1.10.1685 – 20.10.1740).

Úroda roku 1711 byla následkem přílišné poslední zimy a předcházejícího sucha bídná, mnozí sedláci, a to také na Vizovsku, museli vydat poslední peníz na zakoupení píce, aby uchovali aspoň nejnutnější dobytek. Navíc strašná vichřice skoro všechny stromy z kořene vyvrátila nebo polámala, při čemž mnoho drůbeže a ovcí vichřicí za obět' padlo, nečítaně lidí bylo zraněno. Kromě tohoto málo chalup zůstalo, které vichřicí poškozeny nebyly.

Václav Maruna, Vizovice

Společenská kronika

88 let

Františka Kovářová březen dolansko

83 let

Vlasta Lachmanová duben dolansko

81 let

Františka Balejová březen dolansko

75 let

Věra Kočicová duben dolansko

70 let

Zdeňka Holbíková březen hořansko

65 let

Jaroslava Mojžíšová duben hořansko

Všem oslavencům gratulujeme.

V NEDĚLI 5. 4. 2009 BYLI PŘIVÍTÁNI:

Aneta Jurygáčková

Veronika Změlíková

Ondřej Dvorník

ROZLOUČILI JSME SE:

Jan Macek

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

K TRVALÉMU POBYTU SE PŘIHLÁSILI:

Miloš Kovář

Nikola Geržičáková

Z TRVALÉHO POBYTU SE ODHLÁSIL:

Jaroslav Surý ml.

K 20. 4. 2009 měla naše obec 953 obyvatel, z toho 464 mužů a 489 žen.

Informace OÚ

Označení domů čísly popisnými

Obvodní oddělení Policie ČR ve Vizovicích provedlo šetření, při němž bylo zjištěno, že mnoho rodinných domů v naší obci není označeno číslem popisným. Toto pak např. činí velké problémy složkám integrovaného záchranného systému při plnění povinností. Vlastníci domů se tímto dopouští přestupku dle § 47b, odst. 1, písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., kdy za takovéto jednání lze uložit pokutu až do výše 10.000,- Kč. Policie ČR upozorňuje, že od května tohoto roku budou majitelé neoznačených domů nekompromisně oznamováni pro porušení daného předpisu.

Oznámení o přerušení dodávky elektrické energie

E.ON Česká republika, s. r. o. oznamuje, že v pondělí 11. května 2009 bude v době od 9.00 do 12.00 hodin přerušena dodávka elektrické energie v dolní části obce. Jedná se o domy, které jsou napojené na trafostanici č. 7 – Dolní konec, tj. domy od čp. 113 (odbočka na hřiště) až k areálu firmy Jasno a nové řadovky včetně domů pod nimi. Mapa se zakreslenou trasou je vyvěšena na úřední desce OÚ a také na webových stránkách obce www.jasenna.cz, v části Obecní úřad – Úřední deska.

Daň z nemovitostí na rok 2009

Finanční úřad ve Zlíně oznamuje, že od 15. 4. 2009 do 18. 5. 2009 je v budově Obecního úřadu v Jasenné ve dnech pondělí, středa od 8.00 hodin do 17.00 hodin vyložen k veřejnému nahlédnutí hromadný předpisný seznam o vyměření daně z nemovitostí na rok 2009 za nemovitosti nacházející se v územním obvodu uvedeného finančního úřadu pro poplatníky, kteří mají trvalé bydliště, sídlo, nebo pouze nemovitosti v obci Jasenná. /pozn.: Podle vyjádření pracovníce FÚ se jedná o navýšení daně za půdu (jedná se o korunové položky, u budov k navýšení nedošlo); složenky k úhradě

daně z nemovitostí obdrží daňoví poplatníci jako obvykle poštou, splatnost je do 31. května/.

Sběr nebezpečných odpadů z domácností

V sobotu 16. května proběhne v naší obci sběr nebezpečných odpadů z domácností. Svozové auto bude přistaveno u Motořestu u Kašparů v době od 7.30 do 8.00 hodin a na točně ve středu obce od 8.15 do 8.45 hodin.

Svoz velkoobjemového odpadu

V sobotu 16. května proběhne také sběr velkoobjemového odpadu. Kontejnery na tento odpad budou přistaveny u Motořestu u Kašparů a na točně ve středu obce v době od 8.00 do 17.00 hodin. Po této době budou kontejnery odvezeny. Do kontejnerů nepatří stavební suť, železo, biologický materiál, např. větve, dřevo, tráva a dále nebezpečný odpad jako pneumatik, elektropřístroje, chemikálie.

Koncert CM Kašava

Kulturní komise zve všechny příznivce folklóru dne 30. května 2009 v 17.00 hodin do evangelického kostela v Jasenné na „Koncert CM Kašava“ k 25. výročí založení CM s primášem Petrem Králem a ve 20.00 hodin na „Posezení u cimbálu“ s CM Kašava do „Hostince pod Vartovňů“. Přijďte si poslechnout krásnou lidovou muziku, zazpívat a zatančit.

Volby do Evropského parlamentu

Jak už jistě z médií víte, čekají nás ve dnech 5. – 6. 6. 2009 volby do Evropského parlamentu. Volby proběhnou v pátek v době od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu od 8.00 do 14.00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu. Občané, kteří chtějí volit, ale ze zdravotních důvodů nemohou přijít do volební místnosti, mohou požádat členy okrskové volební komise, aby za nimi přišli domů s přenosnou volební schránkou. Máte-li tento požadavek, nahlaste se na telefonním čísle obecního úřadu 577 456 122 nebo 732 366 377.